

6. KIO_3 0.60 g හියැයික් ජලයේ දියකර එයට වැඩිපුර KI එකතු කරන ලදී. KIO_3 සම්පූර්ණයෙන් ම් I_3^- බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය වන අවම 3.0 mol dm^{-3} HCl ප්‍රමාණය වන්නේ, ($O = 16$, $K = 39$, $I = 127$)
 (1) 1.0 cm^3 (2) 4.7 cm^3 (3) 5.6 cm^3 (4) 10.2 cm^3 (5) 33.6 cm^3
7. 25°C දී MnS(s) හි දාවානා ගුණය, K_{sp} $5.0 \times 10^{-15} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$ වේ. $\text{H}_2\text{S(aq)}$ හි අම්ල විස්ටන නියත K_1 හා K_2 පිළිවෙළින් $1.0 \times 10^{-7} \text{ mol dm}^{-3}$ හා $1.0 \times 10^{-13} \text{ mol dm}^{-3}$ වේ.
 $\text{MnS(s)} + 2\text{H}^+(\text{aq}) \rightleftharpoons \text{Mn}^{2+}(\text{aq}) + \text{H}_2\text{S(aq)}$ ප්‍රතික්‍රියාවේ සමතුලිතතා නියතය, K_c වනුයේ,
 (1) 2.0×10^{-16} (2) 5.0×10^{-8} (3) 20 (4) 5.0×10^5 (5) 2.0×10^7
8. A නමැති කාබනික සංයෝගයේ බර අනුව 39.97% ස් C, 6.73% ස් H හා 53.30% ස් O අඩංගු වේ. A හි ආනුෂ්වලික සූත්‍රය කුමක් ද? ($H = 1$, $C = 12$, $O = 16$)
 (1) $\text{C}_6\text{H}_8\text{O}_2$ (2) $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}_2$ (3) $\text{C}_3\text{H}_7\text{O}_3$ (4) $\text{C}_3\text{H}_6\text{O}_3$ (5) CH_2O
9. ලිතියම් (Li) සහ එහි සංයෝගවල රසායනය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කුමත වගන්තිය අසන්න වේ ද?
 (1) ලිතියම්, ඔක්සිජන් වායුව සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර Li_2O ලබා දේ.
 (2) I කාණ්ඩියේ ලෝහ අතුරෙන් ඉහළ ම දුවාකය ඇත්තේ ලිතියම්වලට ය.
 (3) LiOH හි හාස්මිකතාව NaOH හි හාස්මිකතාවට වඩා අඩු ය.
 (4) I කාණ්ඩියේ කාබනේට් අතුරෙන් අඩුම තාපස්ථාධිතාවක් ඇත්තේ Li_2CO_3 වලට ය.
 (5) LiCl පහතසීජ පරීක්ෂාවට හාජනය කළ විට නිල් පැහැයික් ලබා දේ.
10. F_2NNO අනුවෙදි වඩාත් ම ජ්‍යායි ලුවිස් වුපුහලයේ N^{\oplus} සහ N^{\ominus} පරිමානුවල ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතික්‍රියා අවස්ථා වනුයේ පිළිවෙළින්,

$$\text{සැකීල්ස්, } \text{F}-\overset{\text{F}}{\underset{\text{සැකීල්ස්}}{\text{N}}}^{\oplus}-\text{N}^{\ominus}-\text{O}$$

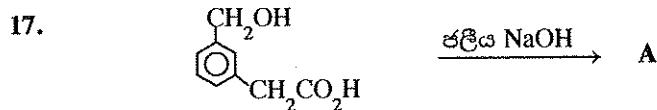
 (1) +2 සහ +2 (2) +1 සහ +3 (3) +2 සහ +3 (4) +1 සහ +2 (5) +3 සහ +1
11. $\text{CH}_4(\text{g}) + \text{CO}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{CO}(\text{g}) + 2\text{H}_2(\text{g})$ යන ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.
 25°C දී 0.60 mol $\text{CH}_4(\text{g})$ හා 1.00 mol $\text{CO}_2(\text{g})$, පරිමාව 1.00 dm^3 වූ සංවෘත දාඩ් හාජනයකට ඇතුළු කර පද්ධතිය සමතුලිතතාවට එළැඳිමට ඉඩ හැරිය විට 0.40 mol $\text{CO}(\text{g})$ භැඳුණි. ප්‍රතික්‍රියාවේ සමතුලිතතා නියතය, K_c ($\text{mol}^2 \text{ dm}^{-6}$) හි අගය වනුයේ,
 (1) 0.04 (2) 0.08 (3) 0.67 (4) 1.20 (5) 8.00
12. Diamminebromidodicarbonylhydridocobalt(III) chloride වල රසායනික සූත්‍රය IUPAC නීති අනුව වන්නේ,
 (1) $[\text{Co}(\text{CO})_2\text{BrH}(\text{NH}_3)_2]\text{Cl}$ (2) $[\text{CoBr}(\text{CO})_2(\text{NH}_3)_2\text{H}]\text{Cl}$
 (3) $[\text{Co}(\text{NH}_3)_2\text{Br}(\text{CO})_2\text{H}]\text{Cl}$ (4) $[\text{CoBr}(\text{CO})_2\text{H}(\text{NH}_3)_2]\text{Cl}$
 (5) $[\text{CoHBr}(\text{CO})_2(\text{NH}_3)_2]\text{Cl}$
13. ගල්අගුරු නියැයික සල්ගර් ප්‍රමාණය නිර්මාතා නිර්මාතා පහත දැක්වෙන ක්‍රියාවිලිවෙළ යොදා ගන්නා ලදී.
 ස්කන්ධය 1.60 g වූ ගල්අගුරු නියැයික් ඔක්සිජන් වායුවෙන් දහනය කරන ලදී. සඳුනු SO_2 වායුව H_2O_2 දාවානායෙන් තුළ එකතු කර ගන්නා ලදී. මෙම දාවානා 0.10 mol dm^{-3} NaOH පමිග අනුමාපනය කරන ලදී. අන්ත උක්ෂයට එළැඳිමට අවශ්‍ය වූ NaOH පරිමාව 20.0 cm^3 විය. ගල්අගුරු නියැයියේ සල්ගර් ප්‍රතිග්‍රියා වනුයේ, ($S = 32$)
 (1) 1.0 (2) 2.0 (3) 4.0 (4) 6.0 (5) 8.0
14. පහත ප්‍රතික්‍රියාව මගින් එතිලින්, $\text{C}_2\text{H}_4(\text{g})$ හි දහනය දැක්වෙයි.

$$\text{C}_2\text{H}_4(\text{g}) + 3\text{O}_2(\text{g}) \longrightarrow 2\text{CO}_2(\text{g}) + 2\text{H}_2\text{O}(\text{g}) \quad \Delta H = -1323 \text{ kJ mol}^{-1}$$

 මෙම දහනයේ දී වායුමය අවස්ථාවේ පවතින ජලය, $\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ වෙනුවට ද්‍රව්‍ය අවස්ථාවේ පවතින ජලය, $\text{H}_2\text{O(l)}$ සංස්කීර්ණ නම්, ΔH හි අගය (kJ mol^{-1} වලින්) කුමක් වේ ද? ($\text{H}_2\text{O(g)} \longrightarrow \text{H}_2\text{O(l)}$ සංස්කීර්ණ ΔH අගය වනුයේ -44 kJ mol^{-1} ය.)
 (1) -1235 (2) -1279 (3) -1323 (4) -1367 (5) -1411
15. 25°C දී බෙන්සින්හි වාෂ්ප පිළිනය 12.5 kPa වේ. මෙම උෂ්ණත්වයේ දී වාෂ්පහිලි තොටින නොදැන්නා ද්‍රව්‍යයක් බෙන්සින් 100 cm^3 ක දීය කළ විට දාවානායේ වාෂ්ප පිළිනය 11.25 kPa බව සෞයා ගන්නා ලදී. මෙම දාවානාය තුළ එම නොදැන්නා ද්‍රව්‍යයෙහි මුවුල හාගා වනුයේ,
 (1) 0.05 (2) 0.10 (3) 0.50 (4) 0.90 (5) 0.95

16. දුබල අම්ලයක් ($K_a = 4.0 \times 10^{-7} \text{ mol dm}^{-3}$) ප්‍රභාව සහෙළයක් සමඟ මිශ්‍රණයක් දාව්‍යනයක් සාදා ගත හැක. pH = 6 වන ස්වාරක්ෂක දාව්‍යනයක් සාදා ගැනීමට අවශ්‍ය වන අම්ල සහ හස්ම සාන්දුන් අතර අනුපාතය (අම්ල : හස්ම) වන්නේ,

- (1) 1 : 1 (2) 2 : 1 (3) 2 : 5 (4) 5 : 1 (5) 5 : 2

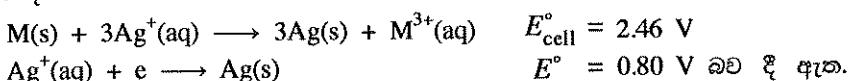
ඉහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියාවේ ප්‍රධාන එලය A වනුයේ,

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)

18. $\text{NO}_2(\text{g}) + \text{CO}(\text{g}) \rightarrow \text{NO}(\text{g}) + \text{CO}_2(\text{g})$, ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා ඩිසුතා නියමය වනුයේ, ඩිසුතාව = $k[\text{NO}_2]^2$ ය. දී ඇති උග්‍රණයක් දී මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සිදු වෙමින් පවතින සංඛ්‍යාත දායා භාජනයක් තුළට CO(g) ස්වාර්ථයක් ඇතුළු කළ විට සිදු විය ගැනී වෙනස්වීම් පිළිබඳ ව පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය සහ්‍ය වේ ද?

- (1) k සහ ප්‍රතික්‍රියාවේ ඩිසුතාව යන දෙකම වැඩි වේ.
(2) k සහ ප්‍රතික්‍රියාවේ ඩිසුතාව යන දෙකම නොවෙනස්ව පවතී.
(3) k සහ ප්‍රතික්‍රියාවේ ඩිසුතාව යන දෙකම අඩු වේ.
(4) k වැඩි වන අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ ඩිසුතාව නොවෙනස්ව පවතී.
(5) k නොවෙනස්ව පවතින අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ ඩිසුතාව වැඩි වේ.

19. 25°C දී

25°C දී $\text{M}^{3+}(\text{aq}) + 3\text{e} \rightarrow \text{M(s)}$ අර්ථ ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත මක්සිහරණ විහාරය වනුයේ,

- (1) -1.66 V (2) -0.06 V (3) 0.06 V (4) 1.66 V (5) 3.26 V

20. N_2O_3 අණුව සඳහා සම්පූර්ණ ව්‍යුහ කොපමත ඇදිය ගැනී ද? (සැකිල්ල, O—N—N—O)

- (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5 (5) 6

21. ආන්තරික ලෝහ හා එවායේ සංයෝග පිළිබඳ ව මින් කුමන වගන්තිය සහ්‍ය වේ ද?

- (1) කොපර හි ඉලෙක්ට්‍රොන වින්‍යාසය $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10}$ වේ.
(2) d -ඉලෙක්ට්‍රොන ඇති සියලු ම මූලද්‍රව්‍ය, ‘ආන්තරික මූලද්‍රව්‍ය’ වේ.
(3) TiO_2 හි Ti වල ඉලෙක්ට්‍රොන වින්‍යාසය හා ScCl_3 හි Sc වල ඉලෙක්ට්‍රොන වින්‍යාසය එකම වේ.
(4) දෙන ලද ආන්තරික ලෝහයක මක්සිහිටිවල අම්ලිකතාව, ලෝහ අයනයෙහි මක්සිහරණ අවස්ථාව වැඩිවන විට අඩු වේ.
(5) $3d$ ලෝහයේ ආන්තරික ලෝහවලට ක්වෙන්වම් අංකය $m_f = \pm 3$ නිඩිය ගැනී.

22. නීයන උණ්ඩත්වයක ඇති සංඛ්‍යක භාර්තයක් තුළ $\text{PCl}_3(\text{g}) + 3\text{NH}_3(\text{g}) \rightleftharpoons \text{P}(\text{NH}_2)_3(\text{g}) + 3\text{HCl}(\text{g})$ යන සම්බුද්ධතාව පවතී. උණ්ඩත්වය නීයනව පවත්වාගෙන මෙම භාර්තයේ පරිමාව වැඩි කළේ නම්, ඉදිරි හා ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවන්හි සිදුතාවල සිදුවිය හැකි වෙනස්කම් පිළිබඳ ව පහත සඳහන් කුමක් සත්‍ය වේ ද?

ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාව

ආපසු ප්‍රතික්‍රියාව

(1) වැඩි වේ.	අඩු වේ.
(2) අඩු වේ.	වැඩි වේ.
(3) අඩු වේ.	අඩු වේ.
(4) වැඩි වේ.	වැඩි වේ.
(5) වෙනස් නොවේ.	වෙනස් නොවේ.

23. සහ ඇමෝනියම් ක්ලෝරයිඩ්, $\text{NH}_4\text{Cl}(\text{s})$, 25°C දී ජලයේ දිය කළ විට දාවනයේ උණ්ඩත්වය අඩු වේ. පහත සඳහන් කුමක් මෙම සියාවලියෙහි ΔH° හා ΔS° සඳහා සත්‍ය වේ ද?

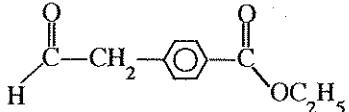
$$\Delta H^\circ \qquad \qquad \qquad \Delta S^\circ$$

(1) ධන	ධන
(2) ධන	සාන්
(3) ධන	දුන්
(4) සාන්	ධන
(5) සාන්	සාන්

24. $3d$ ආන්තරික ලෝහ සහ ඒවායේ සංයෝග පිළිබඳ ව පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය අසත්‍ය වේ ද?

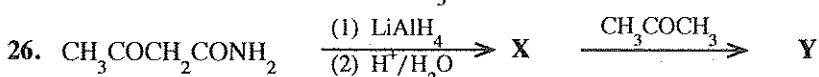
- සමහර ලෝහවල ඔක්සයිඩ් උගයදීම් වේ.
- සමහර ලෝහ සහ ලෝහ ඔක්සයිඩ් උත්ප්‍රේරක ලෝහ කර්මාන්තවල යොදා ගනු ලැබේ.
- $3d$ ආන්තරික ලෝහවල විදුත් සාන්තාව $4s$ ලෝහවල විදුත් සාන්තාවට වඩා ඉහළ ය.
- +7 ඔක්සිජිඩ් අවස්ථාව පෙන්තුම් කරන්නේ එක මූල්‍යවායක් පමණි.
- MnO_4^- , $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$ වැනි ඔක්සයායන ඔක්සිජිඩ්යට ප්‍රතිරෝධයක් දක්වයි.

25.

ඉහත සඳහන් සංයෝගය වැඩිපුර CH_3MgBr සමග ප්‍රතික්‍රියා කර ජලවිච්දනය කළ විට ලැබෙන ප්‍රධාන එලය වනුයේ,

(1) $\text{HOCH}_2\text{CH}_2-\text{C}_6\text{H}_4-\text{C}(\text{CH}_3)(\text{CH}_3)-\text{CH}_2\text{OH}$	(2) $\text{CH}_3-\text{C}(\text{H})(\text{CH}_2-\text{C}_6\text{H}_4-\text{C}(=\text{O})\text{CH}_3)-\text{CH}_2\text{OH}$
(3) $\text{HOCH}_2\text{CH}_2-\text{C}_6\text{H}_4-\text{C}(=\text{O})\text{CH}_3-\text{CH}_2\text{OH}$	(4) $\text{CH}_3-\text{C}(\text{H})(\text{CH}_2-\text{C}_6\text{H}_4-\text{C}(=\text{O})\text{OC}_2\text{H}_5)-\text{CH}_2\text{OH}$
(5) $\text{CH}_3-\text{C}(\text{H})(\text{CH}_2-\text{C}_6\text{H}_4-\text{C}(\text{CH}_3)(\text{CH}_3)-\text{CH}_2\text{OH}$	

ඉහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියා අනුපිළිවෙළේ X සහ Y සි ව්‍යුහ පිළිවෙළින් වනුයේ,

- $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{CONH}_2$, $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{CON}(\text{CH}_3)=\text{CH}_2$
- $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{CH}_2\text{NH}_2$, $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{CH}_2\text{N}=\text{C}(\text{CH}_3)=\text{CH}_2$
- $\text{CH}_3\text{COCH}_2\text{CH}_2\text{NH}_2$, $\text{CH}_3\text{COCH}_2\text{CH}_2\text{N}=\text{C}(\text{CH}_3)=\text{CH}_2$
- $\text{CH}_3\text{COCH}_2\text{CH}_2\text{NH}_2$, $\text{CH}_3\text{COCH}_2\text{CH}_2\text{NHCOCH}_3$
- $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{CH}_2\text{NH}_2$, $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{CH}_2\text{NHCOCH}_3$

27. NH_3 සම්බන්ධව පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය අයකින වේ ද?

- (1) NH_3 වලට ත්‍රියා කළ හැක්සේ හස්මයක් ලෙස පමණි.
- (2) NH_3 , ඔක්සිජන් වල දහනය වී N_2 වායුව ලබා දේ.
- (3) NH_3 නොස්ලර් ප්‍රතිකාරය සමග දුනුරු වර්ණයක් ලබා දේ.
- (4) NH_3, Li සමග ප්‍රතිත්‍රියා කර Li_3N සහ H_2 වායුව ලබා දේ.
- (5) NH_3 වල බන්ධන කෝණය $109^\circ 28'$ ට වඩා අඩුවන තමුත්, NF_3 වල බන්ධන කෝණයට වඩා වැඩි වේ.

28. $\text{Zn}^{2+}(\text{aq})/\text{Zn}(\text{s})$ සහ $\text{Sn}^{2+}(\text{aq})/\text{Sn}(\text{s})$ ඉලෙක්ට്രෝඩ් හාවිත කර විදුත් රසායනික කෝෂයක් සාදන ලදී. පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය මෙම කෝෂයෙහි ත්‍රියාවලිය තිබුරු ව විස්තර කරයි ද?

$$E^\circ_{\text{Zn}^{2+}(\text{aq})/\text{Zn}(\text{s})} = -0.76 \text{ V}, \quad E^\circ_{\text{Sn}^{2+}(\text{aq})/\text{Sn}(\text{s})} = -0.14 \text{ V}$$

- (1) Zn ඉලෙක්ට්‍රෝඩ් කැනේසිය වේ, Zn ඔක්සිජන් වී, Zn සිට Zn වෙත ගලා යයි.
- (2) Zn ඉලෙක්ට්‍රෝඩ් කැනේසිය වේ, Sn ඔක්සිජන් වී, Zn සිට Zn වෙත ගලා යයි.
- (3) Sn ඉලෙක්ට්‍රෝඩ් ඇතෙක්සිය වේ, $\text{Zn}^{2+}(\text{aq})$ ඔක්සිජන් වී, Zn සිට Sn වෙත ගලා යයි.
- (4) Zn ඉලෙක්ට්‍රෝඩ් ඇතෙක්සිය වේ, Zn ඔක්සිජන් වී, Zn සිට Sn වෙත ගලා යයි.
- (5) Zn ඉලෙක්ට්‍රෝඩ් ඇතෙක්සිය වේ, $\text{Sn}^{2+}(\text{aq})$ ඔක්සිජන් වී, Zn සිට Zn වෙත ගලා යයි.

29. පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය $\text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2$ පිළිබඳ ව අයකින වේ ද?

- (1) CH_3COCl සමග ප්‍රතිත්‍රියා කර එමසිබියක් සාදයි.
- (2) ජලය NaOH සමග ර්න් කළ විට ඇමෙන්තියා වායුව පිට කරයි.
- (3) බුව්තින් දියර සමග පූං පැහැති අවක්ෂේපයක් ලබා දේ.
- (4) නයිට්‍රෝ අම්ලය සමග ප්‍රතිත්‍රියා කර තු විට රිනෝෂ්‍යක් ලබා දේ.
- (5) $\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_2\text{NH}_2$ වලට වඩා හාස්මිකතාව ඇති ය.

30. $\text{CH}_3\text{COOAg}(\text{s})$ හා ස්පර්ශ වේමින් පවතින සන්නාප්ති සිල්වර් ඇයිටෙට් දාච් හතරක් බිජර හතරක අඩංගු වේ. පහත සඳහන් දාච් එක් එක් බිජරය වෙන වෙනම එකතු කළ විට සිල්වර් ඇයිටෙට් දාච් හත්තා වන්නේ කෙසේ ද?

	CH_3COONa	තනුක HNO_3	NH_4OH	AgNO_3
(1)	වැඩි වේ.	වැඩි වේ.	වැඩි වේ.	වැඩි වේ.
(2)	අඩු වේ.	අඩු වේ.	අඩු වේ.	අඩු වේ.
(3)	අඩු වේ.	වැඩි වේ.	වැඩි වේ.	අඩු වේ.
(4)	අඩු වේ.	වැඩි වේ.	අඩු වේ.	අඩු වේ.
(5)	අඩු වේ.	අඩු වේ.	වැඩි වේ.	අඩු වේ.

● අංක 31 සිට 40 කෙන් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (a), (b), (c) සහ (d) යන ප්‍රතිවාර හතර අතුරෙන්, එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ තිබුරු දී ප්‍රතිවාරය/ප්‍රතිවාර කවරේ දැයි කෝරු ගන්න.

(a) සහ (b) පමණක් තිබුරු නම් (1) මත ද

(b) සහ (c) පමණක් තිබුරු නම් (2) මත ද

(c) සහ (d) පමණක් තිබුරු නම් (3) මත ද

(d) සහ (a) පමණක් තිබුරු නම් (4) මත ද

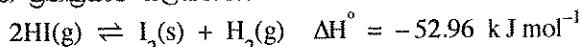
වෙනත් ප්‍රතිවාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝග්‍යනයක් හෝ තිබුරු නම් (5) මත ද

උත්තර පත්‍රයෙහි දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.

ඉහත උපදෙස් ස්ථිරිත්වීමියය

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් තිබුරුදීය	(b) සහ (c) පමණක් තිබුරුදීය	(c) සහ (d) පමණක් තිබුරුදීය	(d) සහ (a) පමණක් තිබුරුදීය	වෙනත් ප්‍රතිවාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝග්‍යනයක් හෝ තිබුරුදීය

31. පහත දී ඇති ප්‍රතිත්‍රියාව සලකන්න.

මෙම ප්‍රතිත්‍රියාව සංඛ්‍යා ගාරනයක සිදු වන විට පහත කුමන වගන්තිය/වගන්ති තිබුරු වේ ද?

- (a) උෂ්ණත්වය වැඩි කළ විට සහ පිඩිනය ඇතු කළ විට සමතුලිතාව දකුණුව යොමු කෙරේ.
- (b) උෂ්ණත්වය වැඩි කළ විට සහ පිඩිනය ඇතු කළ විට සමතුලිතාව වමට යොමු කෙරේ.
- (c) උෂ්ණත්වය ඇතු කළ විට සහ පිඩිනය වැඩි කළ විට සමතුලිතාව දකුණුව යොමු කෙරේ.
- (d) උෂ්ණත්වය ඇතු කළ විට සහ පිඩිනය වැඩි කළ විට සමතුලිතාව වමට යොමු කෙරේ.

32. $\text{CH}_2=\text{CHCHO}$ අණුව පිළිබඳ ව පහත සයන්හන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති සකස වේ ද?
- කාබන් පරමාණු තුනම sp^2 මූලුමිකරණය වේ ඇත.
 - කාබන් පරමාණු තුනම සරල රේඛාවක පිහිටයි.
 - කාබන් පරමාණු තුනම එකම තලයේ නොපිහිටයි.
 - කාබන් පරමාණු තුනම එකම තලයේ පිහිටයි.
33. සොල්වී කුමනය හා සම්බන්ධ සමහර ප්‍රතික්‍රියා වන්නේ,
- $\text{CaCO}_3 \xrightarrow{\Delta} \text{CaO} + \text{CO}_2$
 - $\text{NaCl} + \text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2 \longrightarrow \text{NaHCO}_3 + \text{NH}_4\text{Cl}$
 - $\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow 2\text{NaHCO}_3$
 - $\text{Ca}(\text{OH})_2 + 2\text{NH}_4\text{Cl} \longrightarrow \text{CaCl}_2 + 2\text{NH}_4\text{OH}$
34. මූලික ප්‍රතික්‍රියාවක දිසුනාව සම්බන්ධයෙන් පහත සයන්හන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති සැමවම සකස වේ ද?
- උෂේණත්වය වැඩි කිරීමෙන් දිසුනාව වැඩි කළ හැක.
 - ප්‍රතික්‍රියා මාධ්‍යයෙන් එල ඉවත් කිරීමෙන් දිසුනාව වැඩි කළ හැක.
 - ප්‍රතික්‍රියාවේ දිසුනාව, වඩාත් ම සෙමින් සිදු වන පිටවරෙහි දිසුනාව මත රඳා පවතී.
 - $\Delta G < 0$ කිරීමෙන් ප්‍රතික්‍රියාවේහි දිසුනාව වැඩි කළ හැක.
35. 4-pentenal අණුව පිළිබඳ ව පහත සයන්හන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති සකස වේ ද?
- ඡ්‍යාමිනික සමාවයවිකතාව පෙන්වයි.
 - HBr සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ලැබෙන සංයෝගය ප්‍රකාශ සමාවයවිකතාව නොපෙන්වයි.
 - HBr සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ලැබෙන සංයෝගය ප්‍රකාශ සමාවයවිකතාව පෙන්වයි.
 - CH_3MgBr සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ලැබෙන එලය ප්‍රකාශ සමාවයවිකතාව පෙන්වයි.
36. නයිට්‍රික් අම්ලය සම්බන්ධව කුමන වගන්තිය/වගන්ති අසකස වේ ද?
- සංයුද්ධ නයිට්‍රික් අම්ලය ලා කහ දුයයකි.
 - නයිට්‍රික් අම්ලයේ සියලු ඡ N—O බන්ධනවල දිග සමාන ය.
 - නයිට්‍රික් අම්ලයට ඔක්සිජාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ නොහැක.
 - එය වැදගත් පොෂාරක් වන ඇමෙන්තියම් නයිට්‍රේට් නිෂ්පාදනයේ දී භාවිත වේ.
37. $\text{C(s), O}_2(\text{g})$ සමග ප්‍රතික්‍රියා කර $\text{CO}_2(\text{g})$ 0.40 mol සාදන විට 40 kJ තාප ප්‍රමාණයක් පිට වේ. පහත සයන්හන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති මෙම පද්ධතිය සයනා සකස වේ ද? ($\text{C} = 12$, $\text{O} = 16$)
- $\text{CO}_2(\text{g})$ මෙළයක් C(s) සහ $\text{O}_2(\text{g})$ වලට විකරිතය කිරීම සයනා 100 kJ තාප ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වේ.
 - $\text{CO}_2(\text{g})$ 11 g ක් සංයුද්ධ සයනා 25 kJ තාප ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වේ.
 - එලයන්හි එන්තැල්පි අයයයන්ගේ එකතුව ප්‍රතික්‍රියකවල එන්තැල්පි අයයයන්ගේ එකතුවට වඩා අඩු වේ.
 - එලයන්හි එන්තැල්පි අයයයන්ගේ එකතුව ප්‍රතික්‍රියකවල එන්තැල්පි අයයයන්ගේ එකතුවට වඩා වැඩි වේ.
38. මූලික ප්‍රතික්‍රියාවක තුළින රසායනික සමිකරණය සයනා පහත සයන්හන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති සැමවම සකස වේ ද?
- ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ සහ අණුකතාව එකම වේ.
 - ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ අණුකතාවට වඩා අඩු වේ.
 - ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ අණුකතාවට වඩා වැඩි වේ.
 - අණුකතාව ගුනය විය නොහැක.
39. පහත දී ඇති අණුව පිළිබඳ ව මින් කුමන වගන්තිය / වගන්ති සකස වේ ද?
- $\text{CH}_2=\text{CH(CH}_2)_3-\overset{\text{O}}{\underset{\text{C}}{\text{||}}} \text{NH}_2$
- ලෝමින් දියර විවරණ කරයි.
 - ජලය NaOH දුවනයක් සමග උණුසුම් කළ විට ඇමෙන්තියා නිදහස් කරයි.
 - 2,4-DNP ප්‍රතිකාරකය සමග තැංකිල පැහැති අවක්ෂේපයක් ලබා දේ.
 - NaBH_4 සමග පිරියම් කළ විට ප්‍රාථමික ඇමීනයක් ලබා දේ.
40. පහත දී ඇති සංයෝග සලකන්න.
- (A) HCHO (B) NH_2CONH_2 (C) $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$
(D) $\text{HO}_2\text{C}(\text{CH}_2)_4\text{CO}_2\text{H}$ (E) $\text{H}_2\text{N}(\text{CH}_2)_6\text{NH}_2$
- අදාළ තත්ත්වයන් යටතේ ප්‍රතික්‍රියා කළ විට පහත දී ඇති කුමන යුගලය / යුගලයන් තාපස්ථාපන බහුඅවශ්‍යකයයක් ලබා දේ ද?
- (a) A සහ B (b) A සහ C (c) C සහ D (d) D සහ E

- අංක 41 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රෝග්‍රාම සඳහා ප්‍රකාශ දෙක බැහින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට නොදුන් ම ගැලපෙනුයේ පහත විදුලෙහි දැක්වෙන පරිදි (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ප්‍රතිචාරවලින් ක්වර ප්‍රතිචාරය දැ'සි තොරු උත්තර පත්‍රයෙහි උච්ච ලෙස ලකුණු කරන්න.

ප්‍රතිචාරය	උලුවැකි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍ය වේ.	සත්‍ය වන අතර, පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදි ව පහසු දෙයි.
(2)	සත්‍ය වේ.	සත්‍ය වන නමුත් පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදි ව පහසු නොදුනි.
(3)	සත්‍ය වේ.	අසත්‍ය වේ.
(4)	අසත්‍ය වේ.	සත්‍ය වේ.
(5)	අසත්‍ය වේ.	අසත්‍ය වේ.

	උලුවැකි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
41.	සුක්රෝස්, සාන්ද H_2SO_4 සමඟ පිරියම් කළ විට කළ පැහැති ස්කන්ධයක් ලැබේ.	සාන්ද H_2SO_4 ප්‍රබල ස්කීසිකාරකයකි.
42.	$CH_3CH=CH_2$ සහ HX අතර ආකලන ප්‍රතිත්ව්‍යාවේ දී $CH_3CH_2CH_2^+$ කාබොකුටායනය අතරමැදියක් ලෙස පහසුවෙන් යැදේ.	ඒන ආරෝපිත කාබන් පරමාණුවකට සම්බන්ධ ඇල්කයිල් කාජ්ඩ මගින් $C-C$, $C-H$ බන ආරෝපිත කාබන් වෙත ඉලෙක්ට්‍රොන් නිදහස් කර කාබොකුටායනයේ ස්පායිනාව වැඩි කරයි.
43.	80 °C දී $H_2(g)$ හි මධ්‍යනාය අණුක වෙශය, 40 °C දී $N_2(g)$ හි මධ්‍යනාය අණුක වෙශයට වඩා අඩු වේ.	මධ්‍යනාය අණුක වෙශය උෂේණන්වයෙහි වර්ග මූලයට අනුලෝචන සමානුපාතික වන අතර මොලික ස්කන්ධයෙහි වර්ග මූලයට ප්‍රතිලෝචන සමානුපාතික වේ.
44.	කාණ්ඩයේ පහළට සහ විට ජලය සමඟ ක්ෂාර ලෝහවල ප්‍රතිත්ව්‍යනාව වැඩි වේ.	ලෝහ පරමාණුවේ විශාලත්වය වැඩි වන විට ප්‍රබල ලෝහක බන්ධන යැදේ.
45.	$CH_3C\equiv CH$ ඇමෝනිකාත Cu_2Cl_2 සමඟ පිරියම් කළ විට රතු අවක්ෂේපයක් ලබා ඇදේ.	ඇල්කයිනවල අශ්‍රේපවල ඇති ආම්ලික හයිඩ්‍රිජන් ලෝහ මගින් විස්තාපනය කළ හැක.
46.	සියලු ම ස්වයංසිද්ධ ප්‍රතිත්ව්‍ය තාපදායක වේ.	මිනැම ප්‍රතිත්ව්‍යකට $\Delta G = \Delta H + T\Delta S$ වේ.
47.	$NH_3(g)$ නිෂ්පාදනයේ දී $N_2(g)$ හා $H_2(g)$ අතර ප්‍රතිත්ව්‍යාව තාපාවයෙන්පෙනු වේ.	නයිට්‍රීක් අම්ලය හා දුරියා සංශේල්පණයේ දී $NH_3(g)$ හාවිත වේ.
48.	ලෝමොක්ලෝරෝමින්ස්හි ද්ර්පණ ප්‍රතිඵ්‍යුම්, ප්‍රතිරූපඥවය සමාවයටික වේ.	එකිනෙක මත සම්පාත කළ නොහැකි ද්ර්පණ ප්‍රතිඵ්‍යුම් ප්‍රතිරූපඥවය සමාවයටික වේ.
49.	ආම්ලික ජලීය මාධ්‍යයක දී බෙරියම් ඕන්සලෝට්, $BaC_2O_4(s)$ හි දාවිතනාව, ජලයේ දී එහි දාවිතනාවට වඩා අඩු වේ.	$C_2O_4^{2-}$ වල සංයුෂ්මක අම්ලය වන්නේ $H_2C_2O_4$ යුත්වල අම්ලයයි.
50.	සමහර ගාකවල මූල ගැටිතිවල පවතින එන්සයිමවලට N_2 තිර කිරීමේ හැකියාවක් ඇත.	N_2 අණුව අත්‍ය වන්නේ මූලික වශයෙන් එහි අඩුග්‍රැ N-N ත්‍රිත්ව බන්ධනය තේතුවෙනි.

* * *

ආචර්යික වගුව

		1	H															2	He
1		3	4															10	Ne
2		Li	Be															17	18
3		Na	Mg															Cl	Ar
4		19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
		K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr
5		37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
		Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Te	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe
6		55	56	La-	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86
		Cs	Ba	Lu	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn
7		87	88	Ac-	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	...				
		Fr	Ra	Lr	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Uun	Uuu	Uub	Uut					

57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71				
La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu				
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103				
Ac	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr				

A කොටස - ව්‍යුහගත රට්තා

ප්‍රශ්න ගතරට ම මෙම පත්‍රයේ ම පිළිබුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා තියමිත ලකුණු ප්‍රමාණය 10 ක්.)

1. (a) ඔබට ආවර්තිතා වගුවේ p-ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය කිහිපයක් අඩංගු ලැයිස්තුවක් පහත සපයා ඇත.

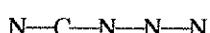
B	C	N	O	F	Ne
Al	Si	P	S	Cl	Ar

එම ලැයිස්තුවෙන්,

- (i) ඉහළ දැකී බවතින් යුතු සම්පර්මාණුන සහයෝගී දැලිසක් සාදන අගල්හමය මූලද්‍රව්‍යය හඳුනාගන්න.
- (ii) විඛාත් ම පුළුල් ඔක්සිකරණ අවස්ථා පරාසයක් පෙන්වුම් කරන මූලද්‍රව්‍යය හඳුනාගන්න.
- (iii) වැඩි ම පලමු අයනිකරණ ගක්තිය ඇති මූලද්‍රව්‍යය හඳුනාගන්න.
- (iv) උග්‍රයුණී ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරන මූලද්‍රව්‍යය හඳුනාගන්න.
- (v) වායුමය බහුරුපී ආකාර දෙකක් ඇති මූලද්‍රව්‍යය හඳුනාගන්න.
- (vi) ප්‍රහාල ම ඔක්සිකාරකය ලෙස සැලකෙන මූලද්‍රව්‍යය හඳුනාගන්න.

(ලකුණු 2.4 පි.)

- (b) පහත දී ඇති (i) සිට (v) කොටස් CN_4 අණුව මත පදනම් වේ. එහි සැකිල්ල පහත දී ඇත.

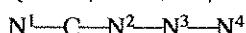

- (i) N—N බන්ධන දිග ආසන්න වශයෙන් සමාන බව උපකල්පනය කරමින්, මෙම අණුව සඳහා වඩාත් ම පිළිගත හැකි ලුවිස් ව්‍යුහය අදින්න.

- (ii) මෙම අණුව සඳහා සම්පූර්ණ ව්‍යුහ තුළින් අදින්න (ඉහත (i) කොටසෙහි අදින ලද ව්‍යුහය හැර).

- (iii) ඉහත (i) නි අදින ලද ලුවිස් ව්‍යුහය පදනම් කර ගෙන, පහත වගුවේ දක්වා ඇති C සහ N පර්මාණුවල,
 I. පර්මාණුව වටා VSEPR යුගල් II. පර්මාණුව වටා ඉලෙක්ට්‍රොන යුගල් ජ්‍යාමිතිය
 III. පර්මාණුව වටා හැඩය IV. පර්මාණුවේ මූහුමිකරණය
 සඳහන් කරන්න.

CN_4 හි නයිට්‍රොන් පර්මාණු පහත දක්වා ඇති ලෙස අංකනය කර ඇත:

	C	N^2	N^3
I. VSEPR යුගල්			
II. ඉලෙක්ට්‍රොන යුගල් ජ්‍යාමිතිය			
III. හැඩය			
IV. මූහුමිකරණය			

(iv) ඉහත (i) කොටසහි අදින ලද ප්‍රවිස් ව්‍යුහයේහි වයි විද්‍යුත් සාණනාවයක් ඇත්තේ N^2 හෝ N^3 ට දැයි සඳහන් කරන්න. ඔබට තෝරා ගැනීමට හේතු දක්වන්න. [පරමාණුවල අංකන (iii) කොටසහි ආකාරයට වේ.]

.....
.....
.....
.....

(v) ඉහත (i) කොටසයෙහි අදින ලද ප්‍රවිස් ව්‍යුහයේහි පහත සඳහන් රෙඛනීන පැදැංචි සහාය වන පරමාණුකා/ මූහුම් කාක්ෂික හඳුනාගන්න. [පරමාණුවල අංකන (iii) කොටසහි ආකාරයට වේ.]

I. N^1-C N^1, C.....

II. $C-N^2$ C....., N^2

III. N^2-N^3 N^2, N^3

IV. N^3-N^4 N^3, N^4

(ලකුණු 5.6 ඩි)

(c) පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ සත්‍ය ද නැතුමෙන් අයිතිය ද යන බව සඳහන් කරන්න. (හේතු අවශ්‍ය තොට්ටේ.)

(i) SF_6 සහ OF_6 යන දෙක ම ස්ථායි අණු වේ.

(ii) $SiCl_4$, NCl_3 සහ SCl_2 හි ඉලෙක්ට්‍රෝන පුළුල් ජ්‍යාමිතිය වතුස්ත්‍රීය ව්‍යවද ඒවායේ බන්ධන කෝරේන් වෙනස් ය.

(iii) Kr හි තාපාංකය Xe හි තාපාංකයට වඩා වැඩි ය.

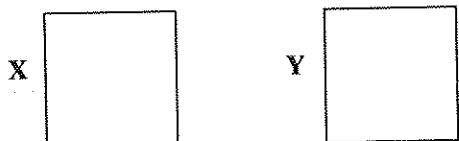
(iv) II වන කාණ්ඩයේ සල්ගේට්වල දාව්‍යකාව කාණ්ඩයේ පහළට යන විට අඩු වන්නේ මූලික වශයෙන් කුටායනවල ජ්‍යීකරණ එන්තැල්පිය අඩුවන තිසා ය.

(ලකුණු 2.0 ඩි)

100

2. (a) X සහ Y ආවර්තිතා වගුවේ F-ගොනුවේ මූල්‍යවන වේ. ඒවා ජලය සමග ප්‍රතික්‍රියා කර හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් සාදයි. Y හි හයිඩ්‍රොක්සයිඩ්වට වඩා X හි හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් හාජම්ක වේ. X හි හයිඩ්‍රොක්සයිඩ්ව ලදුවන්ගේ සබන් නිෂ්පාදනයේදී භාවිත කරයි. Y හි හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් ගෝලිය උණුස්මිකරණය සඳහා ප්‍රධාන ලෙස හේතුවන වායුලින් එකක් වන Z වායුව හඳුනාගැනීමට සාමාන්‍යයෙන් භාවිත කරයි.

(i) X සහ Y හඳුනාගන්න.

(ii) X සහ Y හි ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාස ලියන්න.

X =

Y =

(iii) පහන්සිඟ පරික්ෂාවේදී X සහ Y හි ලවණ පෙන්වුම් කරන දැල්ලේ වර්ණ ලියන්න.

X = **Y** =

(iv) X සහ Y හි පහත දී සඳහා සාපේක්ෂ විගාලත්වයන් දක්වන්න.

- I. පරමාණුලේ විගාලත්වය >
- II. සනන්වය >
- III. ද්‍රව්‍යංකය >
- IV. පලමු අයනීකරණ ගක්තිය >

(v) Z හඳුනාගන්න.

.....

(vi) Z හැඳුනාගැනීම සඳහා Y හි හයිඩ්බූක්සයිඩ්බූ හාවිත කළ හැක්කේ කෙසේ දැයි තුළින රසායනික සම්කරණ පමණක් හාවිතයෙන් දක්වන්න.

යැයු : අවක්ෂේප ඇතොත් “↓” ලෙස සහ හැඳුනාගැනීමේදී උපයෝගී වන අවක්ෂේපවල / දාවණවල වර්ණ දක්වන්න.

.....
.....

(vii) කාබනේටයක් වියයෙන් පවතින Y හි ස්වාභාවික ප්‍රහවයක්, විෂේෂ නායකයක් නිශ්චාදනයේදී අමුදුව්‍යයක් ලෙස හාවිත කෙරේ.

I. ස්වාභාවික ප්‍රහවය නම් කරන්න.

.....

II. විෂේෂ නායකය හැඳුනාගන්න.

.....

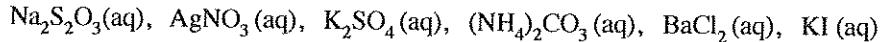
III. විෂේෂ නායකය නිශ්චාදන ක්‍රියාවලියේ පියවර තුළින රසායනික සම්කරණ පමණක් හාවිතයෙන් ලියන්න.

.....
.....

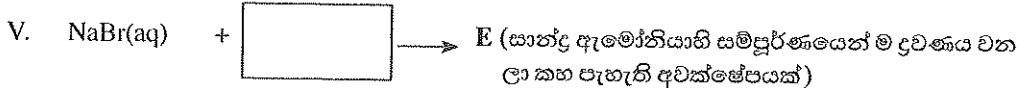
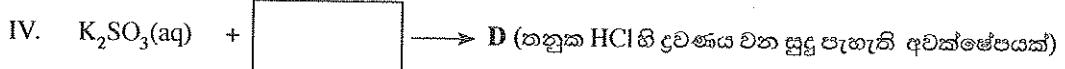
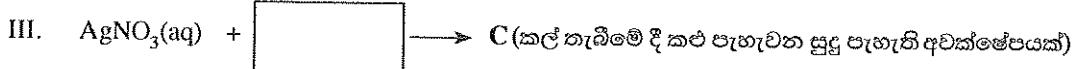
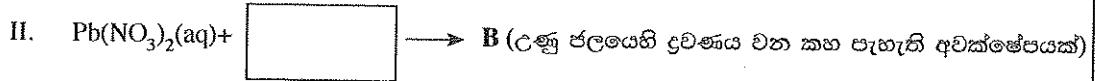
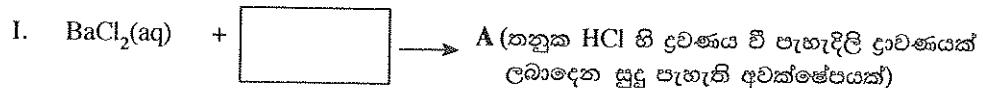
(ලකුණ 5.0 පි)

(b) (i) දී ඇති ලයිඩ්බූවෙන් සුදුසු දාවණය තෝරා ගෙන කොටුව තුළ ලිවීමෙන්, පහත දී ඇති ප්‍රතික්‍රියා සම්පූර්ණ කරන්න.

දාවණ ලයිඩ්බූව (පිළිවෙළින් නොවේ)

යැයු : එක් දාවණයක් එක් වරක් පමණක් හාවිත කළ යුතු ය.

(ii) A සිට F දක්වා ඇති අවක්ෂේපවල රසායනික සුදු ලියන්න.

A B

C D

E F

(iii) ඉහත (b) (i) හි දක්වන A, D හා E අවක්ෂේප ද්‍රවණය වීම සඳහා තුළින රසායනික සම්කරණ ලියන්න.

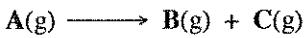
.....
.....

(ලකුණ 5.0 පි)

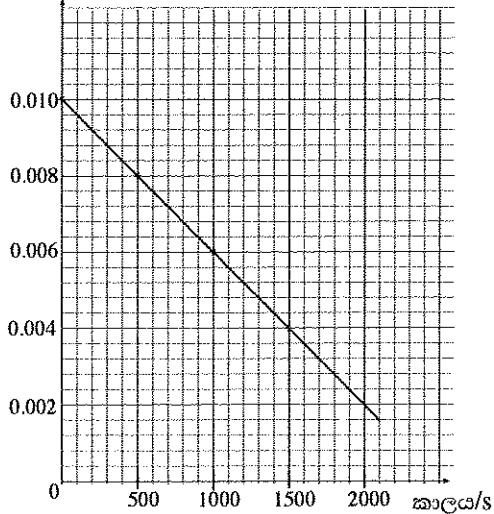
[රෝගී පුද්‍ර බලන්න]

3. (a) 227°C සිදු A වායුවෙන් මුළු 0.010 ක් රේවනය කරන ලද 1.0 dm^3 සංඝාත දැඩි හාර්තයක් තුළ සහ උත්ප්‍රේරකයක ස්වල්ප ප්‍රමාණයක් හමුවේ තැබූ විට, එය පහත දැක්වෙන ආකාරයට වියෝග්‍රය වේ.

A(g) හි සාන්දුනය කාලයක් සමග මතින ලදී ප්‍රතිඵල පහත දැක්වෙන ප්‍රස්ථාරයේ පෙන්වා ඇත.

$$[\text{A}] / \text{mol dm}^{-3}$$

- (i) ප්‍රතිත්වාවේ පෙළ සහ ශිෂ්ටතා නියතය පිළිවෙළින් a සහ k ලෙස ගනීමින් ඉහත ප්‍රතිත්වාව සඳහා ශිෂ්ටතා ප්‍රකාශනය ලියන්න.

- (ii) ජේතු දක්වමින් a හි අගය නීර්ණය කරන්න.

.....
.....
.....

- (iii) 227°C සිදු ශිෂ්ටතා නියතය, k ගණනය කරන්න.

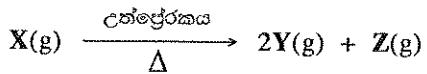
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (iv) ආරම්භයේදී පැවති A(g) හි ප්‍රමාණයෙන් අඩික් වියෝග්‍රය වී ඇති විට හාර්තය තුළ පිඛිනය ගණනය කරන්න. උත්ප්‍රේරකයෙහි පරිමාව තොයලුකා හැරිය හැකි බව උපකළුපනය කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(කෙතු 6.0 පි.)

(b) සහ උත්පේරකයක් හමුවේ X වායුව පහත දැක්වෙන රසායනික සම්කරණය අනුව වියෝගනය වේ.

වේටනය කරන ලද හාර්තයක් තුළට X වායුවෙන් මුළු 1.0 ක් ඇතුළත් කරන ලදී. වායුවේ ආරම්භක පරිමාව V_0 ගෙස මැති ඇත. උත්පේරකයන් කුඩා ප්‍රමාණයක් (පරිමාව තොසලකා හැරිය හැක) ඇතුළත් නිරිමෙන් ප්‍රතික්‍රියාව ආරම්භ කරන ලදී. උත්පේරකය කරන ලද ප්‍රතික්‍රියාවේ සිංහා නියතය k_1 සහ X ට සාපේක්ෂව ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ b වේ. ප්‍රතික්‍රියාවේ ආරම්භක සිංහාවය R_0 ගෙස මැති ඇත. හාර්තය ප්‍රසාරණය වීමට ඉඩ හැරිමෙන් පද්ධතියේ පිබිනය නියත අගයක පවත්වා ගන්නා ලදී. පද්ධතියේ උත්සන්වය ද නියත අගයක පවත්වා ගන්නා ලදී.

(i) b, k_1 සහ V_0 එහි අනුසාරයෙන් R_0 සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

.....

.....

(ii) $X(g)$ ති 50 % ක ප්‍රමාණයක් වැය වූ විට ප්‍රතික්‍රියාව සිදු වන හාර්තයේ පරිමාව දෙගුණ වූ බව සහ ප්‍රතික්‍රියාවේ සිංහාවය $0.25R_0$ වූ බව නිරික්ෂණය කරන ලදී. ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ b ගණනය කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ලක්ෂණ 4.0 අංශ)

100

4. (a) (i) A, B, C සහ D යනු ඇඟුක සූත්‍රය $C_4H_{10}O$ වූ ව්‍යුහ සමාචාරීක වේ. සමාචාරීක නතර ම ලෝහමය සෙයේයම් හා ප්‍රතික්‍රියා කර H_2 වායුව මුත්ත කරයි. සමාචාරීක සතරින් A පමණක් ප්‍රකාශ සමාචාරීකනාව දක්වයි. B, C සහ D, $ZnCl_2$ අධිගු සාන්ද HCl වලට වෙන වෙන ම එකතු කළ විට, B අධිගු මිශ්‍රණයකි ඉතා ඉක්මනින් ආවිල්‍යාවක් ඇති විය. C සහ D හි ආවිල්‍යාව ඇති විම ඉතා සෙමින් යිදු විය. C සහ D සාන්ද H_2SO_4 සමග R ත් කළ විට E සහ F පිළිවෙළින් ලබා දුනි. E සහ F ඇඟුක සූත්‍රය C_4H_8 වූ ව්‍යුහ සමාචාරීක වේ. E සහ F සංයෝග දෙකක් එකත්වන් ජාලමිනික සමාචාරීකනාව නොපෙන්වයි. E සහ F, HBr සමග පිරියම් කළ විට G සහ H පිළිවෙළින් ලබා දුනි. G පමණක් ප්‍රකාශ සමාචාරීකනාව පෙන්වයි. A, B, C, D, E, F, G සහ H හි ව්‍යුහ පහත දී ඇති කොටුවල අදින්න. (ත්‍රිමාන සමාචාරීක ආකාර ඇද දක්වීම අවශ්‍ය යේ.)

A

B

C

D

E

F

G

H

(ලක්ෂණ 4.0 අ)

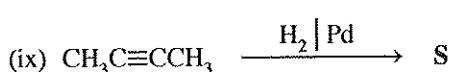
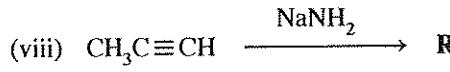
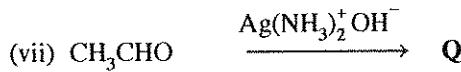
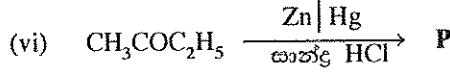
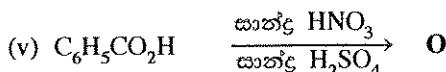
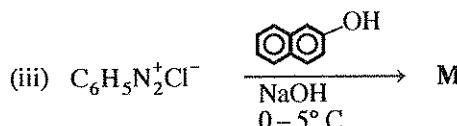
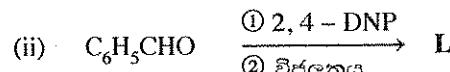
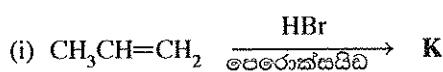
(ii) A සහ C, PCC සමග ප්‍රතික්‍රියා කරනු විට I සහ J පිළිවෙළින් ලබා දුනි. I සහ J වල ව්‍යුහ පහත දී ඇති කොටුවල අදින්න. (PCC = පිරිචිනියම් ක්ලෝරෝනොය්ඩ්මිටිට්)

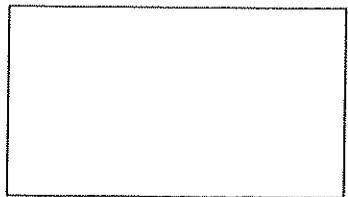
I

J

(ලක්ෂණ 1.0 අ)

(b) පහත දී ඇති ප්‍රතික්‍රියාවල ප්‍රධාන කාබනික එල වන K, L, M, N, O, P, Q, R, S සහ T හි ව්‍යුහ 8 වන පිටුවෙහි දී ඇති අදාළ කොටුවල අදින්න.

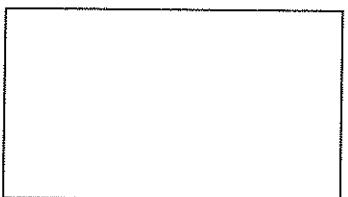
K

L

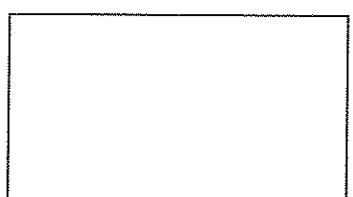
M

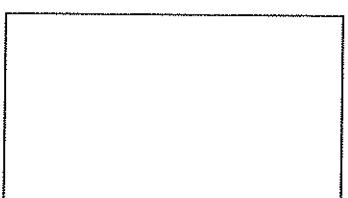
N

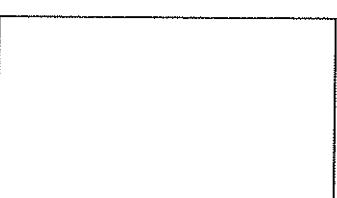
O

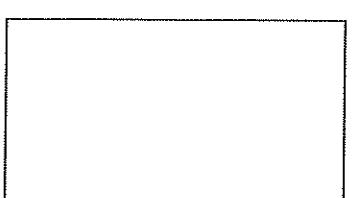
P

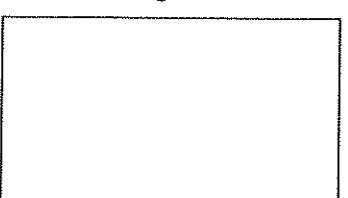
Q

R

S

T

සේව
මියාප
මියෙන
තො පියන්න

(ලකුණ 3.0 ඩී)

(c) $\text{C}_2\text{H}_5\text{CH}=\text{CHC}_2\text{H}_5$ සහ $\text{Br}_2(\text{CCl}_4)$ අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා යන්ත්‍රණය ලියන්න.

* *

(ලකුණ 2.0 ඩී)

100

[තටත්‍රි පිටුව බලන්න. 4]

සිංහල ත්‍රිත්වයෙන් සඳහා ප්‍රතිඵ්‍යුම් පත්‍ර ප්‍රතිඵ්‍යුම් මූල්‍ය / All Rights Reserved]

මැලක් එකා ටොර දෙපාර්තමේන්තුව සී ලංකා එකා ටොර දෙපාර්තමේන්තුව සී ලංකා එකා ටොර දෙපාර්තමේන්තුව සී ලංකා නිශ්චයා ප්‍රතිඵ්‍යුම් ත්‍රිත්වයෙන් සඳහා ප්‍රතිඵ්‍යුම් ප්‍රතිඵ්‍යුම් ත්‍රිත්වයෙන්

Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන හෝඩ සහතික පත්‍ර (උග්‍ර පෙල) විශාලය, 2016 අගෝස්තු

කළඹිප් පොත්ත තුරාතුරු පත්තිරා (ඉ යා තුරා) ප්‍රේම් විශාලය, 2016 ඉකළුව

General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2016

රසායන විද්‍යාව II

උර්සායනවියල් II

Chemistry II

02 S II

* සාර්වත්‍රි වායු තියෙය R = 8.314 J K⁻¹ mol⁻¹

* ඇව්‍යාධිරෝ තියෙය N_A = 6.022 × 10²³ mol⁻¹

B කොටස — රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිබඳ සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට මත්‍තු 15 බැංක් ලැබේ.)

5. (a) 25 °C හි දී රෙකර සහ ජලය අතර බියුබෙන්ඩිඩීඩිස් අම්ලයෙහි (BDA, HOOCCH₂CH₂COOH) විෂාග සංගුණකය, K_D සෙවීම සඳහා පහත ත්‍රියාමිලිවේ අනුගමනය කරන ලදී.

පළමු ව ප්‍රතිකාරක බෝතලයක් තුළ සහ BDA වලින් 20 g ක්, ආසන්න වශයෙන් රෙකර 100 cm³ ක් සහ ජලය 100 cm³ ක් අඩංගු මිශ්‍රණයක හොඳින් සොලවා ස්ථිර වෙන්වීමට ඉඩ හරින ලදී. මෙම අවස්ථාවේ දිය නො වූ BDA යම් ප්‍රමාණයක් ප්‍රතිකාරක බෝතලයේ පත්‍රාලේ දක්නට ලැබුණි. ඉන්පසු රෙකර ස්ථිරයෙන් 50.00 cm³ ක පරිමාවක් සහ ජල ස්ථිරයෙන් 25.00 cm³ ක පරිමාවක්, 0.05 mol dm⁻³ NaOH දාවනයක් සමග අනුමාපනය කරන ලදී. රෙකර සහ ජල ස්ථිරවලින් ලබාගත් පරිමා සඳහා NaOH දාවනයෙන් පිළිවෙළින් 4.80 cm³ සහ 16.00 cm³ අවශ්‍ය විය.

(i) 25 °C හි දී රෙකර සහ ජලය අතර බියුබෙන්ඩිඩීඩිස් අම්ලයෙහි ව්‍යාප්තිය සඳහා විෂාග සංගුණකය, K_D ගණනය කරන්න.

(ii) බියුබෙන්ඩිඩීඩිස් අම්ලයෙහි ජලයේ දාවනයට 8.0 g dm⁻³ ලෙස දී ඇත්තම් රෙකර තුළ මෙම අම්ලයේ දාවනයාව ගණනය කරන්න. (ලකුණු 4.0 පි)

- (b) පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා සලකන්න. තාපගතික දත්ත සපයා ඇත්තේ සම්මත අවස්ථාව සඳහා තොටෝ.

$$\Delta H/\text{kJ mol}^{-1} \quad \Delta S/\text{JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

(i) 2CO(g) → C(s) + CO₂(g) ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා ΔH සහ ΔS ගණනය කරන්න. ΔS හි ලකුණු, සිදු වන ප්‍රතික්‍රියාව හා එකග වේ දැයි හේතු සහිතව සඳහන් කරන්න.

(ii) ඉහත (i) කොටසෙහි සඳහන් ප්‍රතික්‍රියාව 27 °C හි දී ස්වයංසිද්ධ වේ දැයි පුදුවූ ගණනය කිරීමක් නාවිතයෙන් පුරෝෂිතයනය කරන්න. (ලකුණු 4.0 පි)

- (c) වැඩිපුර C(s) ප්‍රමාණයක් සහ CO₂(g) 0.15 mol ක් සංවාත දෘඡ 2.0 dm³ හාරනයක තබා, 17්‍යනත්වය 689 °C හි දී පද්ධතිය සම්බුද්ධිතකාවට එලක්ෂීමට ඉඩ හරින ලදී. සම්බුද්ධිතකාවට එලක්ෂූනු විට හාරනය තුළ පිඩිනය 8.0 × 10⁵ Pa බව සොයා ගන්නා ලදී. (689 °C හි දී RT = 8000 J mol⁻¹ ලෙස පළකන්න)

(i) C(s) + CO₂(g) ⇌ 2CO(g) ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්බුද්ධිතකා නියෙය, K_p සඳහා ප්‍රකාශනයක් උග්‍රන්න.

(ii) 689 °C හි K_p හා K_c ගණනය කරන්න.

(iii) වෙනත් පරීක්ෂණයක දී ඉහත විස්තර කළ හාරනය තුළ 689 °C හි දී වැඩිපුර C(s) සමග CO(g) සහ CO₂(g) අඩංගු වේ. එක් එක් වායුවෙහි ආරම්භක ආංශික පිඩිනය 2.0 × 10⁵ Pa බැංක් වේ. පද්ධතිය සම්බුද්ධිතකාවට එලක්ෂීන විට CO₂(g) හි ආංශික පිඩිනයේ වෙනස්වීම ගණනය කිරීමක් ආභාරයෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 7.0 පි)

6. (a) 25°C තී පරිමාමික ජ්ලාස්කුවක් තුළ සංගුද්ධ දුබල අම්ලයකින් පූදුපු ප්‍රමාණයක් 25.00 cm^3 දක්වා ආපුළු ජලයෙන් තනුක කිරීමෙන් HA දුබල අම්ලයෙහි 0.10 mol dm^{-3} දාච්‍යාපක් සාදා ගන්නා ලදී. මෙම දාච්‍යාපක් පාරිභෝගිකතාවය 3.0 ක් විය.

- (i) $\text{HA(aq)} + \text{H}_2\text{O(l)} \rightleftharpoons \text{H}_3\text{O}^+(\text{aq}) + \text{A}^-(\text{aq})$ යන සම්කරණය සලකමින් දුබල අම්ලයේ විසඩන නියතය, K_a ගණනය කරන්න.
- (ii) මෙම HA දුබල අම්ලයෙහි තනුක දාච්‍යාපක්, BOH ප්‍රහැල හස්මයක් සමග අනුමාපනය කරන ලදී. සමකතා ලක්ෂණය ලියා තුළ පසු අනුමාපන මිශ්‍රණයේ pH අගය 9.0 බව සෞයා ගන්නා ලදී. අනුමාපන මිශ්‍රණයේ ඇති AB ලවණයෙහි සාන්දුණය ගණනය කරන්න. (25°C තී $K_w = 1.0 \times 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$)
- (iii) ඉහත අනුමාපන මිශ්‍රණය ආපුළු ජලය එක් කිරීමෙන් සියවරක් තනුක කරන ලදී. තනුක කරන ලද අනුමාපන මිශ්‍රණයෙහි pH අගය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 5.0 පි)

(b) AgBr(s) ජලයේ අඋළේ වශයෙන් දාච්‍යාප ලා කහ පැහැති ලවණයකි. 25°C තී දී එහි දාච්‍යාප නියතය, K_{sp} $5.0 \times 10^{-13} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$ වේ.

- (i) 25°C තී දී සන AgBr සමග සමතුලිතව පවතින සන්තෘථාපක AgBr දාච්‍යාපක ඇති $\text{Ag}^+(\text{aq})$ සාන්දුණය ගණනය කරන්න.
- (ii) ඉහත (i) තොටෙසහි විස්තර කර ඇති දාච්‍යාපයෙන් 100.0 cm^3 , සන AgBr සමග බිකරයක අඩංගු වේ. මෙම බිකරයට ආපුළු ජලය 100.0 cm^3 ක් එකතු කර සමතුලිතතාවට එළඹීන තුරු මිශ්‍රණය හොඳින් කළතන ලදී. මෙම අවස්ථාවේ සන AgBr යම් ප්‍රමාණයක් බිකරයේ පත්‍රලේ තවදුරටත් ඉතිරි ව පැවතුණි. මෙම දාච්‍යාපයෙහි $\text{Ag}^+(\text{aq})$ සාන්දුණය කුමක් විය හැකි ද? මෙටි පිළිතුර පහද්දන්න.
- (iii) පූදුපු ගණනය කිරීමක් හාච්‍යාපයෙන් 25°C තී දී $1.5 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$ AgNO_3 දාච්‍යාපකින් 10.0 cm^3 සහ $6.0 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$ NaBr දාච්‍යාපකින් 5.0 cm^3 මිශ්‍ර කළ විට බලාපොරොත්තු වන නිරික්ෂණය ප්‍රයෝගිතය කරන්න. (ලකුණු 5.0 පි)

(c) (i) පරිපුරුණ ද්‍රව්‍යංශී දාච්‍යාපක් සමග සමතුලිතව ඇති වාෂ්ප කළාපයෙහි පිඩිතය P වේ. සංසටහන දෙකෙහි ද්‍රව්‍ය කළාපයෙහි මුළු හාග X_1 හා X_2 වන අතර එවායේ සන්තෘථාපක වාෂ්ප පිඩිත පිළිවෙළින් P_1^0 සහ P_2^0 වේ.

$$X_1 = \frac{P - P_2^0}{P_1^0 - P_2^0} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

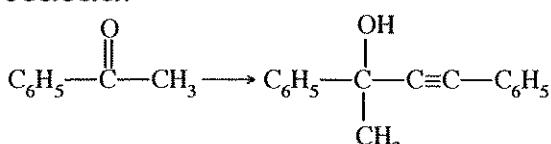
- (ii) 50°C තී දී මෙතනෝල් සහ එතනෝල් අඩංගු ද්‍රව්‍යංශී දාච්‍යාපක් සමග සමතුලිතව ඇති වාෂ්ප කළාපයෙහි පිඩිතය $4.5 \times 10^4 \text{ Pa}$ වේ. මෙම උෂ්ණත්වයේ දී මෙතනෝල් සහ එතනෝල් හි සන්තෘථාපක වාෂ්ප පිඩිත පිළිවෙළින් $5.5 \times 10^4 \text{ Pa}$ සහ $3.0 \times 10^4 \text{ Pa}$ වේ. දාච්‍යාප පරිපුරුණ ලෙස හැසිරෙන බව සලකන්න.

I. ද්‍රව්‍ය කළාපයෙහි මෙතනෝල් සහ එතනෝල් හි මුළු හාග ගණනය කරන්න.

II. වාෂ්ප කළාපයෙහි මෙතනෝල් සහ එතනෝල් හි මුළු හාග ගණනය කරන්න.

- (iii) ඉහත ගණනය කිරීම් සහ දී ඇති තොරතුරු පදනම් කර ගනිමින් 50°C තී දී මෙතනෝල්-එතනෝල් මිශ්‍රණයෙහි වාෂ්ප පිඩිත-සායුනි සටහන ඇද දක්වන්න. දාච්‍යාප පරිපුරුණ ලෙස හැසිරෙන බව සලකන්න. (ලකුණු 5.0 පි)

7. (a) ලැයිස්තුවේ දී ඇති රසායන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණක් හාච්‍යාප ප්‍රමාණය සාක්ෂි සිදු කරන්නේ කොස්ඩියි පෙන්වන්න.

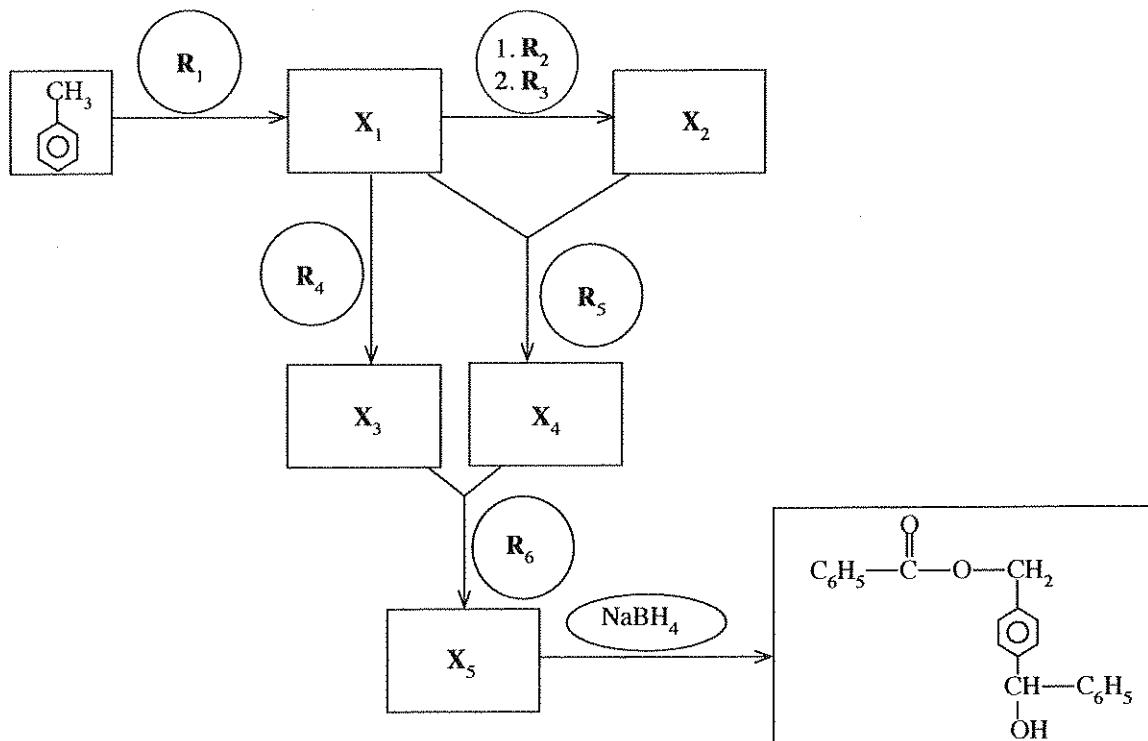
රසායන ද්‍රව්‍ය ලැයිස්තුව

H_2O , මධ්‍යසාරිය KOH , Br_2 , සාන්දු H_2SO_4 , NaBH_4 , $\text{C}_2\text{H}_5\text{MgBr}$ /වියලි රතර

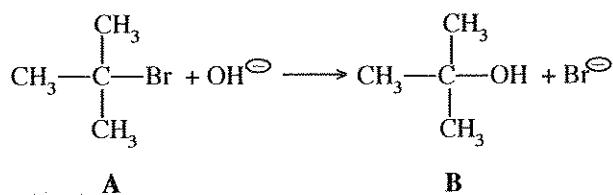
බෙං පරිවර්තනය පියවර 9 කට වැඩි තොවිය යුතු ය.

(ලකුණු 6.0 පි)

(b) පහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියා දාමය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා R_1 - R_6 සහ X_1 - X_5 හඳුනාගන්න.

(c) (i) පහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා යන්ත්‍රණය දෙන්න.

(ii) NaOH සමග A හි ප්‍රතික්‍රියාවෙන් B ට අමතරව, C තමැති වෙනත් එලයක් ලැබේ. C හි ව්‍යුහය දෙන්න.

(ලක්ෂණ 2.0 ඩී)

C කොටස – රට්නා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලක්ෂණ 15 බැංහින් ලැබේ.)

8. (a) A සංයෝගය ($A = MX_n$, $M = 3d$ ගොනුවට අයන් ආන්තරික මූල්‍යව්‍යයක්, $X =$ එකම වර්ගයකට අයත් ලිගෙන) වැඩිපූර තනුක NaOH සහ ඉන්පසු H_2O_2 සමග පිරියම් කළ විට B සංයෝගය ලබා දේ. B හි ජලීය දාවණයක් තනුක H_2SO_4 මින් ආම්ලිකාන කළ විට C සංයෝගය ලබා දේ. C සංයෝගය NH_4Cl සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට එක එලයක් ලෙස D සංයෝගය ලබා දේ. D සහය රත් කළ විට නිල්පැහැනී E සංයෝගය, ජලවාෂ්ප සහ නිෂ්ප්‍ර ද්‍රිපරමාණුක F වායුව ලබා දේ. Ca ලෙසය F වායුවේ දහනය කළ විට සුදු G සහය ලබා දේ. ජලය සමග G හි ප්‍රතික්‍රියාවෙන් H වායුව නිදහස් කරයි. මෙම වායුව HCl වායුව සමග සුදු දුමාරයක් සාදයි. දුටු H සමග Na ලෝහය ප්‍රතික්‍රියා කර එක් එලයක් ලෙස අවර්ණ ද්‍රිපරමාණුක I වායුව ලබා දේ. A හි ජලීය දාවණයක් වැඩිපූර Na_2CO_3 සමග පිරියම් කළ විට වර්ණවත් අවක්ෂේපයක් සැඳේ. මෙම අවක්ෂේපය පෙරා, පෙරනය තනුක HNO_3 වලින් ආම්ලිකාන කරනු ලැබේ. මෙම දාවණයට $\text{AgNO}_3(\text{aq})$ එකතු කළ විට තනුක NH_4OH වල උවා වන සුදු අවක්ෂේපයක් ලබා දේ.

(i) A, B, C, D, E, F, G, H සහ I හඳුනාගන්න.

(ii) C අධිංගු දාවණයක් තනුක NaOH වලින් පිරියම් කළ විට ඔබට කුමක් නිරික්ෂණය කළ හැකි වේ ද? මෙම නිරික්ෂණයට අදාළ තුළිත රසායනික සම්කරණය දෙන්න. (ලක්ෂණ 5.0 ඩී)

- (b) T තම් ජලය දාවනයක ලෝහ අයන තුළින් අඩංගු වේ. මෙම ලෝහ අයන හැඳුනාගැනීම සඳහා පහත සඳහන් පරික්ෂණ සිදු කරන ලදී.

පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
1. තනුක HCl මගින් T ආමේලිකාත කර, ලැබුණු පැහැදිලි දාවනය තුළින් H_2S බුහුලනය කරන ලදී.	Q_1 කළ පැහැති අවක්ෂේපයක් සඳුනී.
2. Q_1 පෙර ඉවත් කරන ලදී. H_2S සියලුම ම ඉවත් වන තුරු පෙරනය නටවත ලදී. දාවනය සිසිල් කර, NH_4Cl හා NH_4OH එකතු කරන ලදී. දාවනය තුළින් H_2S බුහුලනය කරන ලදී.	පැහැදිලි දාවනයක් ලැබුණී. Q_2 කළ පැහැති අවක්ෂේපයක් සඳුනී.
3. Q_2 පෙර ඉවත් කරන ලදී. H_2S සියලුම ඉවත් වන තුරු පෙරනය නටවත, $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$ දාවනයක් එකතු කරන ලදී.	Q_3 සුදු පැහැති අවක්ෂේපයක් සඳුනී.

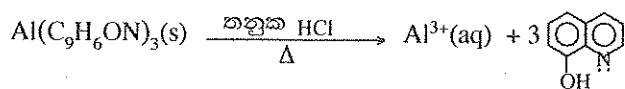
Q_1 , Q_2 , හා Q_3 අවක්ෂේප සඳහා පරීක්ෂණ :

පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
1. උණුසුම් තනුක HNO_3 හි Q_1 දාවනය කරන ලදී. සිසිල් කිරීමෙන් පසු, දාවනය උදාහිත කර KI එක් කරන ලදී.	අවක්ෂේපයක් හා දුම්රි පැහැති දාවනයක් සඳුනී.
2. උණුසුම් තනුක HCl හි Q_2 දාවනය කරන ලදී. දාවනය සිසිල් කර, තනුක NH_4OH එක් කරන ලදී. මෙම මිශ්‍රණයට තවදුරටත් තනුක NH_4OH එක් කරන ලදී.	කොළ පැහැති අවක්ෂේපයක් සඳුනී. කොළ පැහැති අවක්ෂේපය දාවනය වී තද තිල් පැහැති දාවනයක් ලැබුණී.
3. සාන්දු HCl හි Q_3 දාවනය කර දාවනය පහත්සිල් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී.	කොළ පැහැති දැලුන් ලැබුණී.

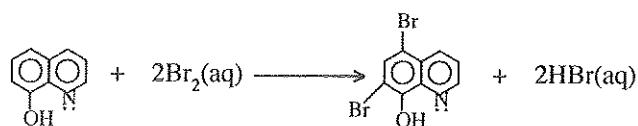
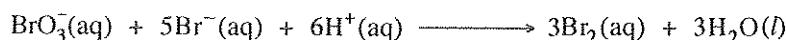
(i) T දාවනයේ අති ලෝහ අයන තුන හැඳුනාගන්න. (ගෙවූ ඉවත් තුළ)

(ii) Q_1 , Q_2 හා Q_3 අවක්ෂේපවල රසායනික සුදු ලියන්න. (ලකුණු 5.0 පි)

- (c) U දාවනයේ අඩංගු Al^{3+} අයනවල සාන්දුණය නිරීණය කිරීම සඳහා පහත දැක්වෙන ත්‍රියාමිලිවෙල යොදා ගන්නා ලදී. Al^{3+} අයන pH = 5 හි දී ඇඟ්‍රෝනියම් ඔකසිනෝට්, $\text{Al}(\text{C}_9\text{H}_6\text{ON})_3$ ලෙස අවක්ෂේප කිරීම සඳහා U දාවනයෙන් 25.0 cm^3 කට වැඩිපුර 8-හයිමුෂාක්සිකවිනොලින් (ඔකසින් ලෙස සාමාන්‍යයෙන් හැඳින්වේ. , $\text{C}_9\text{H}_7\text{ON}$) එකතු කරන ලදී. අවක්ෂේපය පෙරා, ආපුරුතු ජලයෙන් සෝදා, වැඩිපුර KBr අඩංගු උණුසුම් තනුක HCl වල දාවනය කරන ලදී. ඉන්පසු, මෙම දාවනයට $0.025 \text{ mol dm}^{-3}$ KBrO_3 25.0 cm^3 එකතු කරන ලදී. ඉහත දැක්වෙන ත්‍රියාමිලිවෙල තුළ සිදු වන ප්‍රතික්‍රියා පහත දැක්වේ.

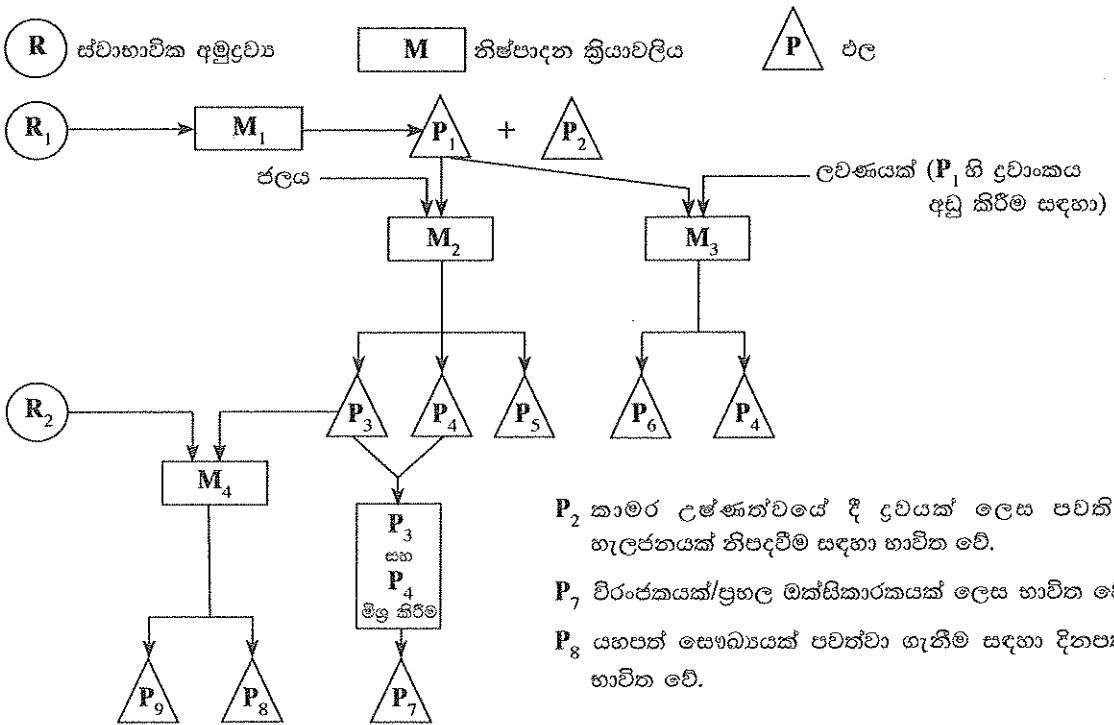
අඩ්‍රික මාධ්‍යයක දී Br_2 ජනනය කිරීම සඳහා KBrO_3 ප්‍රාථමික සම්මතයක් ලෙස යොදා ගනු ලැබේ.

වැඩිපුර Br_2 , KI සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කිරීමෙන් I_3^- ලබා දේ. ඉන්පසු I_3^- , 0.05 mol dm^{-3} $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ යමග පිළිවා දරකාය වියෙන් යොදා ගනීමින් අනුමාපනය කරන ලදී. අන්ත ලක්ෂණයට ලාභාවීමට අවශ්‍ය වූ $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ පරිමා 15.00 cm^3 වේ. U දාවනයේ ඇති Al^{3+} හි සාන්දුණය mg dm^{-3} වලින් ගණනය කරන්න. ($\text{Al} = 27$) (ලකුණු 5.0 පි)

9. (a) අනාගතයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ රසායනික කර්මාන්තයක් ස්ථාපිත කිරීමට අවසන් වසරේ විශ්වවිද්‍යාල සිභායෙකු විසින් අදින ලද ගැඹුම් සටහන පහත දැක්වේ.

ස්වාහාවික අමුදුව්‍යයන්, නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි සහ එල තිරුපතිය කිරීමට පහත දැක්වෙන සංස්කේත භාවිත කෙරේ.

P_2 කාමර උණන්වයේ දී ද්‍රවයක් ලෙස පවතින ගැලුණුයක් නිපදවීම සඳහා භාවිත වේ.

P_7 විරෝධකයක්/ප්‍රහාල ඔක්සිකාරකයක් ලෙස භාවිත වේ.

P_8 යහපත් සෞඛ්‍යයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා දිනපතා භාවිත වේ.

(i) R_1 සහ R_2 ස්වාහාවික අමුදුව්‍යයන් දෙක හඳුනාගන්න.

(ii) M_1, M_2, M_3, M_4 නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි මගින් ගැනීමෙන් සඳහා ප්‍රතිචාර නොවේ.

(iii) P_1 සිට P_9 දක්වා එල හඳුනාගන්න.

(iv) M_1 සහ M_3 ක්‍රියාවලියන්හි පියවර කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. [දදා : ඇමෝතියා නිෂ්පාදනය හෝ හේබර් ක්‍රමය]

(v) M_2 ක්‍රියාවලියේ දී භාවිත කරන උපකරණය ඇද නම් කරන්න.

(vi) M_3 ක්‍රියාවලියේ දී භාවිත වන උවණය හඳුනාගන්න.

(vii) P_5, P_6 සහ P_7 හි එක් ප්‍රයෝගන් බැඳීන් දෙන්න. (ලකුණු 7.5 අ)

(b) පහත දී ඇති ලැයිස්තුව භාවිතයෙන් මෙම ප්‍රාණවලට පිළිතුරු සපයන්න.

CO_2, CH_4 , වාශ්පයිලි හයිමූකාබන, $\text{NO}, \text{NO}_2, \text{N}_2\text{O}, \text{NO}_3^-, \text{SO}_2, \text{H}_2\text{S}, \text{CFC}, \text{CaCO}_3$, දුව පෙට්ලෝලියම් සහ ගල්අඟුරු

(i) අම්ල වැසි ඇතිවිම හේතුවන වායුමය විශේෂ දෙකක් හඳුනාගෙන මෙම විශේෂ මගින් අම්ල වැසි ඇතිවන ආකාරය තුළින රසායනික සමිකරණ අනුසාරයෙන් කෙටියෙන් පහදා දෙන්න.

(ii) අම්ල වැසි පරිසරය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් ඇති කරයි. මෙම ප්‍රකාශය කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

(iii) ගොයිල ඉත්තින දහනය හේතුවෙන් පරිසරයට එකතුවන විශේෂ තුළක්, ඒ එකිනෙකක් මගින් ඇති කරන එක් පාරිසරික ගැටුවක් සමඟ හඳුනාගන්න.

(iv) “කාර්මික සංය්ලේෂිත ද්‍රව්‍ය ඉතා කුඩා ප්‍රමාණවලින් වායුගෝලයේ පැවතීම අහිතකර පාරිසරික ගැටුවලට හේතු වේ.” උදාහරණයක් ලෙස CFC යොදා ගෙන මෙම ප්‍රකාශය පහදා දෙන්න.

(v) හරිනාගාර වායු දැහැමක් හඳුනාගෙන ඒ එක් එක් වායුව්, වායුගෝලයට එකතුවන මිනිස් ක්‍රියාකාරකමක් බැඳීන් සඳහන් කරන්න.

(vi) ගොයිල ඉත්තින දහනයේ දී පිටවන ආම්ලික වායුන් ඉවත් කිරීමට ස්වාහාවික ද්‍රව්‍යයක් (ලැයිස්තුවෙන් තෙක්රාගන්න) යොදා ගෙන හැකි ආකාරය තුළින රසායනික සමිකරණ භාවිතයෙන් කෙටියෙන් පහදා දෙන්න.

(ලකුණු 7.5 අ)

10. (a) X, Y හා Z සංගත සංයෝග වේ. එවාට අශ්වතලිය ජ්‍යාමිතියක් ඇත. X, Y හා Z හි සංගත ගෝලයේ ඇති විශේෂයන්හි (එනම් ලෝහ අයනය සහ එයට සංගත වී ඇති උගෙන) පරමාණුක සංයුතිය පිළිවෙළින්, $\text{FeH}_{10}\text{CNO}_5\text{S}$, $\text{FeH}_8\text{C}_2\text{N}_2\text{O}_4\text{S}_2$ හා $\text{FeH}_6\text{C}_3\text{N}_3\text{O}_3\text{S}_3$ වේ. සංයෝග තුනෙහිම ලෝහ අයනයේ මික්සිකරණ අවස්ථාව එකම වේ. එක් එක් සංයෝගයෙහි උගෙන වර්ග දෙකක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. මෙම සංයෝගවල සංගත නොවූ ඇතායන අශ්වතම් එවා එක ම වර්ගයේ වේ.

S ජලය දාචනයක මුළු අනුපාත 1 : 1 : 1 වන පරිදි X, Y හා Z අඩංගු වේ. S දාචනයහි එක් එක් සංයෝගයේ සාන්දුනය 0.10 mol dm⁻³ වේ. S හි 100.0 cm³ ට වැවිපුර AgNO₃ දාචනයක් එක් කළ විට කහ පැහැති අවක්ෂේපයක් සයුනි. අවක්ෂේපය ජලයෙන් යෝදා, ස්කන්ධයේ වෙනසක් නොවන තුරු උදුනක වියලුන ලදී. අවක්ෂේපයේ ස්කන්ධය 7.05 g විය. මෙම අවක්ෂේපය සාන්දු NH₄OH හි දුවනය නො වේ.

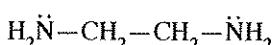
(කහ පැහැති අවක්ෂේපයේ අඩංගු රසායනික සංයෝගයෙහි සාපේක්ෂ අනුක ස්කන්ධය = 235)

(i) X, Y හා Z හි ලෝහ අයනවලට සංගත වී ඇති උගෙන සඳහාගන්න.

(ii) කහ පැහැති අවක්ෂේපයේ රසායනික සුනුය උයන්න.

(iii) X, Y හා Z හි වුහ, හේතු දක්වමින් තීරණය කරන්න.

(iv) එතිලින්ඩිඡැලින් (en) හි වුහය පහත දී ඇත.

එතිලින්ඩිඡැලින් එහි නයිලුපන් පරමාණු දෙක මගින් M^{3+} ලෝහ අයනයට සංගත වී Q සංකීරණ අයනය (එනම් ලෝහ අයනය සහ එයට සංගත වී ඇති උගෙන) යාදයි. Q ට අශ්වතලිය ජ්‍යාමිතියක් ඇත.

Q හි වුහ සුනුය උයා එහි වුහය අදින්න.

සැයු. ලෝහ අයනයට එතිලින්ඩිඡැලින් පමණක් සංගත වී ඇතැයි සලකන්න. ඔබගේ වුහ සුනුයේ එතිලින්ඩිඡැලින් ‘en’ යන කෙටි හැඳින්වීමෙන් පෙන්නුම් කරන්න. (ලකුණු 7.5 පි)

(b) පහත දැක්වෙන දී ඔබට සපයා ඇත.

- Al(NO₃)₃, Cu(NO₃)₂ සහ Fe(NO₃)₂ වල 1.0 mol dm⁻³ ජලය දාචන
 - Al, Cu සහ Fe ලෝහ කුරු
 - ලවණ සේතුවල හාවිත කිරීමට අවශ්‍ය රසායනික දුවන
 - සන්නායක රහුන් (conducting wires) සහ බිජිකර
- මිට අමතරව පහත දැක්වෙන දත්ත ද සපයා ඇත.

$$E_{\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}}^{\circ} = -0.44 \text{ V}, \quad E_{\text{Al}^{3+}/\text{Al}}^{\circ} = -1.66 \text{ V}, \quad E_{\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}}^{\circ} = +0.34 \text{ V}$$

(i) ඉහත සඳහන් දුවන උපයෝගි කර ගනීමින් ගොඩනැගිය ගැඹු විදුළුත් රසායනික කොළඹ තුන රැසීයගත කරන්න.

එක් එක් කොළයෙහි ඇතෙන්විය සහ කුළෙන්විය එවායේ ලකුණු සමග දක්වන්න.

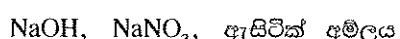
(ii) ඉහත (i) නොටසෙහි අදින ලද එක් එක් විදුළුත් රසායනික කොළයෙ,

I. කොළ අංකනය දෙන්න.

II. E_{cell}° තීරණය කරන්න.

III. හොතික තත්ත්ව දක්වමින් ඉලෙක්ට්‍රොඩ් ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළින රසායනික සම්කරණ දෙන්න.

(iii) පහත දැක්වෙන කුමන සංයෝගය (y) ලවණ සේතුවල හාවිතයට සුදුසුදුයි හේතු දක්වමින් පහදා දෙන්න.

(iv) ආරම්භයේ දී වැඩිම E_{cell}° පෙන්නුම් කරන විදුළුත් රසායනික කොළය සලකන්න. මෙම විදුළුත් රසායනික කොළය සකස් කර ඇත්තේ එහි එක් එක් කුරිරයට අදාළ දාචනවල පරීමාවන් සමාන වන ලෙස බවත් එවායේ පරීමාවන් පරික්ෂණය සිදු කරන කාලය තුළ දී නොවෙනස්වන බවත් උපකළුපනය කරන්න.

මෙම කොළයෙහි ඉලෙක්ට්‍රොඩ් දෙක සන්නායක රහුනකින් සම්බන්ධ කර යම් කාලයකට පසු ඇතෙන්විය තුළ ඇති ලෝහ අයන සාන්දුනය C mol dm⁻³ බව සොයා ගන්නා ලදී. කුළෙන්වි කුරිරය තුළ ඇති ලෝහ අයන සාන්දුනය C අයුරින් ප්‍රකාශ කරන්න. (ලකුණු 7.5 පි)

* * *

ଆପରତିକ୍ଷା ମଣ୍ଡଳ

	1 H															2 He	
1	3 Li	4 Be														5 B	
2	11 Na	12 Mg														6 C	
3	19 K	20 Ca	21 Sc	22 Ti	23 V	24 Cr	25 Mn	26 Fe	27 Co	28 Ni	29 Cu	30 Zn	31 Ga	32 Ge	33 As	34 Se	
4	37 Rb	38 Sr	39 Y	40 Zr	41 Nb	42 Mo	43 Tc	44 Ru	45 Rh	46 Pd	47 Ag	48 Cd	49 In	50 Sn	51 Sb	52 Te	
5	55 Cs	56 Ba	La- Lu	72 Hf	73 Ta	74 W	75 Re	76 Os	77 Ir	78 Pt	79 Au	80 Hg	81 Tl	82 Pb	83 Bi	84 Po	
6	87 Fr	88 Ra	Ac- Lr	104 Rf	105 Db	106 Sg	107 Bh	108 Hs	109 Mt	110 Uun	111 Uuu	112 Uub	113 Uut	...			85 At
7																	86 Rn

57 La	58 Ce	59 Pr	60 Nd	61 Pm	62 Sm	63 Eu	64 Gd	65 Tb	66 Dy	67 Ho	68 Er	69 Tm	70 Yb	71 Lu
89 Ac	90 Th	91 Pa	92 U	93 Np	94 Pu	95 Am	96 Cm	97 Bk	98 Cf	99 Es	100 Fm	101 Md	102 No	103 Lr

LOL.lk
Learn Ordinary Level

විභාග ඉලක්ක පහතුවෙන් ජයග්‍රන්ත පත්‍රිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර

- Past Papers • Model Papers • Resource Books
- for G.C.E O/L and A/L Exams

විභාග ඉලක්ක ජයග්‍රන්ත
Knowledge Bank

Master Guide

**HOME
DELIVERY**

WWW.LOL.LK

Whatsapp contact
+94 71 777 4440

Website
www.lol.lk

**Order via
WhatsApp**

071 777 4440